PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Parhaat opettajat pystyvät opettamaan, että historia ei anna selkävoittoja. Historia ei ole ketään vapauttava, vaikka moni poliitikko niin uskottelee. **PEKKA ALAROTU**

01.06.15

Aurinko nousee
Helsingissä kello 4.09
ja laskee kello 22.29
Oulussa kello 2.57
ja laskee kello 23.37

Päivän sana
1.6. Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua, Herra kirkastakoon sinulle kasvonsa ja olkoon sinulle armollinen. Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi ja antakoon sinulle rauhan. 4. Moos. 6:24–26
2.6. Näin sanoo Herra: Taivas on minun valtaistuimeni, maa on koroke minun jalkojeni alla. -- Kaiken tämän on minun käteni tehnyt, niin nämä ovat syntyneet, sanoo Herra. Jes. 66:1,2

Nimipäiviä
Tänään maanantaina: Teemu, Nikodemus
Huomenna tiistaina: Venla

Mietelause
Jokainen meistä on käsityöläinen, joka voi työstää esiin oman hyvän onnensa.

Mathurin Regnier

LUKENUT MIES

Suurista tarinoista järjen käyttöön

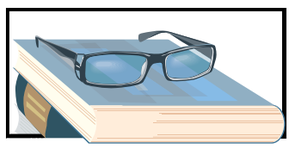

Historia on roskaa, sanoi Henry Ford. Sitten Ford perusti valtavan museon kertomaan teollistumisen historiasta.

Samaa ristiriitaa elämme joka päivä. Timo Soinilla on tapana sanoa, että historiassa ei enää tapahdu mitään. Sama Timo Soini palauttaa ehtimiseen mieleen puolueensa 20-vuotisen menestystarinan perustellen historialla sen jatkuvan ikuisesti.

Nyt käsiteltävä kirja on ilmeisesti suunnattu historianopettajien uskon vahvistukseksi. Evääkseen sen lukee tavallinen harrastajakin.

Vuosilukujen ja taistelujen päntääminen sopii yhä huonommin yleissivistyksen määritelmään. Suurten, yhteisten tarinoiden opettamisesta on jo pitkään yritetty siirtyä vertailemaan kilpailevia kertomuksia, mutta sitkasta on.

Muutama vuosi sitten ilmestynyt Pilvi Torstin tutkimus Suomalaiset ja historia osoitti vakuuttavasti, että eri-ikäiset suomalaiset elävät hyvin erilaisen menneisyyskuvan perustalla. Tee siitä suuri kansallinen kertomus!

Mitä hyötyä historiasta? Toisille se antaa viihdettä. Viisas ottaa oppia toisen virheistä ja onnistumisista.

Historia voi myös antaa selityksiä nykyongelmille. Kiehtovaa on ruveta purkamaan jotain uskomusta tai pattitilannetta taaksepäin.

Esimerkiksi Nato-jäsenyyden kannattajat toistavat vilkuilematta omia perusteluitaan. Jäsenyyden epäilijät nojaavat omiin totuuksiinsa.

Nykyiset historian opetussuunnitelmat antavat lukiolaisille ainekset selvitellä, mistä tuo ratkaisemattoman näköinen ristiriita voi johtua.

Parhaat opettajat pystyvät opettamaan, että historia ei anna selkävoittoja. Historia ei ole ketään vapauttava, vaikka moni poliitikko niin uskottelee.

PEKKA ALAROTU

Jukka Rantala & Sirkka Ahonen: Ajan merkit. Historian käyttö ja opetus. 229 sivua. Gaudeamus.

TIINA HARING

Maitolähettiläs Anni Lehtonen kiertää kesällä Suomea. Hän kertoo maidosta, maitovalmisteista ja terveellisestä syömisestä.

Tänään vietetään maailman maitopäivää

Kesäkuun ensimmäisenä päivänä vietetään maitopäivää ympäri maailman.

YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n ideoiman päivän tarkoituksena on muistuttaa maidon merkityksestä ravitsemuksessa: ihmisten huomio halutaan kääntää maitoon ja sen tuottamiseen.

Maitopäivää vietetään nyt 15. kerran. Suomen lisäksi mukana ovat ainakin Kroatia, Bangladesh, Kolumbia, Pohjois-Irlanti, Tansania, Brasilia, Thaimaa ja Japani.

Suomessa tapahtuma on laajennettu maitokesäksi, sillä maitolähettiläs **Anni Lehtonen** kiertää kesällä ympäri Suomea kertomassa maidosta, maitovalmisteista ja terveellisestä syömisestä.

Valtaosa Lehtosen ajasta kuluu tuolloin työterveyshoitajien tapaamisissa.

Lisäksi hän vierailee esimerkiksi muutamalla Ruokakoulu-kesäleirillä ja Farmari-maatalousnäyttelyssä Joensuussa.

Maitolähettilään työterveyshoitajakiertue on osa Naiset ja Maito -hanketta. Maitolähettiläs, jonka moni vielä muistaa nimellä maitotyttö, on Maito ja terveys ry:ssä työskentelevä maidon ravitsemuksen asiantuntija.

ANNIINA KAJANDER

Kirsi Kunnakselle Sanasto-palkinto

Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto on myöntänyt ensimmäisen nimikkopalkintonsa kirjailija **Kirsi Kunnakselle**. Palkinto myönnettiin tunnustuksena Kunnaksen merkittävästä panoksesta kirjailijoiden tekijänoikeuksien edistämiseksi.

Sanasto-palkinnolla halutaan nostaa esiin tekijänoikeuksien merkitystä kirjallisuuden tekijöille.

Kirjallisuuden alalla tekijänoikeudet ovat erityisen tärkeitä siksi, että monelle kirjallisuuden tekijälle tekijänoikeuskorvaukset ovat ainoaa varsinaista tuloa.

Palkinto on arvoltaan 10 000 euroa.

MT

EERO KETOLA

Saaressa patikoivien on noudatettava varovaisuutta, sillä Örö on edelleen linnakesaari.

Örön linnakesaari kutsuu käymään

Saaristomeren kansallispuistoon liitetty Örö avautuu yleisölle tällä viikolla. Saarelle houkuttelevat tsaarinajan kasarmit, rannikkotykit ja upea luonto.

Keski- ja Etelä-Euroopassa pesivä nummikirvinen on tavattu muutamana kesänä Örössä.

Örössä on hyvin säilyneitä kasarmirakennuksia, kaikkiaan lähes 60.

KEMIÖNSAARI
Haahkakoiraiden kumeat soidinäänet sekoittuvat vasaroiden nakutukseen.

Rakenteilla on venelaituri sekä ruokailu- ja majoituspaikkoja.

Metsähallitus liitti Örön saaren tammikuussa Saaristomeren kansallispuistoon. Nyt koko komeus avautuu yleisölle.

Erikoissuunnittelija **Jouni Vuorinen** Metsähallituksen luontopalveluista kertoo, että avajaisia vietetään lauantaina 6. kesäkuuta.

Örön saaren historiasta kielivät viehättävät mukulakivikadut ja tsaarinajan kasarmit. Niiden rakentamisen alkamisesta on aikaa tismalleen sata vuotta.

Saarelle jää viisi merivoimien sotilasaluetta. Merialuetta käytetään yhä puolustusvoimien harjoitusalueena.

Armeijaelämää saarella
Örö on tullut tutuksi sadoille nuorille miehille, jotka ovat suorittaneet saarella varusmiespalveluksensa. Kantahenkilökunnan lisäksi saarella oli tykki-, tutka- hevos- ja merivartiomiehiä.

Varusmiesaikana matka Örön saarelle tehtiin Kasnäsistä Hiittisten Rosalan kautta armeijan K-veneellä. Välillä lomalle saattoi päästä merivartioston rautaveneellä tai helikopterilla.

Luonto yrittää peittää historian.

Kelirikkoaikana matka taittui suksilla moottorikelkan perässä, köydestä kiinni pitäen. Jääpeitteen tultua pystyttiin kävelemään kuusi kilometriä lasikirkasta jäätä pitkin.

Rakennukset kunnossa
Örön varuskunnan lähes 60 rakennusta ovat säilyneet yllättävän hyvin. Vain varusmiesten hyörinä ja hevosten hirnunta puuttuvat.

Sata vuotta sitten Venäjä halusi pääkaupunkinsa Pietarin turvaksi Suomenlahden rannikolle linnoitusketjun. Saarelle rakennettiin noin 10 kilometriä mukulakiviteitä.

Saaristolaisten mukaan rakentajat olivat kiinalaisia sotavankeja. Joidenkin tarinoiden mukaan he olivat Keski-Aasiasta kiinni otettuja maantierosvoja.

Saarella on nähtävänä bunkkereita, puolustusasemia ja tykkejä. Kuuluisimmat tykeistä ovat 12:n tuuman Obuhovin merikanuunat. Putken pituus on liki 16 metriä ja kantama 36 kilometriä.

1 500 perhoslajia
Örön saari on tunnettu myös perhosistaan. Runsaan kymmenen viime vuoden aikana saarella on tavattu yli 1 500 perhoslajia. Runsaimmin perhosia näkee elokuussa.

Saaren linnusto on myös monipuolinen. Eri lajeja on bongattu noin 180.

Tarkkasilmäinen löytää Örön rannalta merivehnän. Missään muualla maassamme ei lajia ole tavattu.

Rantavehnä puolestaan on saarella yleinen, kuten merikaalikin. Aikaisemmin sitä käytettiin lehmien ravintona.

Linnakesaaren luonto tarjoaa ihmeteltävää vuoden ympäri.

EERO KETOLA

ÖRÖ

Yhteysaluksella tai omalla veneellä

Örön linnakesaari sijaitsee Kemiönsaaren kunnassa. Saari on Saaristomeren kansallispuiston itäisin osa.
Saarelle on suunnitteilla kansallispuiston luontomatkailun keskus. Luvassa on majoituspalveluja ja 70 venepaikkaa.
Kesällä saarelle pääsee yhteysaluksella, jonka lähtösatama on Kasnäs.
Omalla veneellä saapuvat rantautuvat vierassataman kautta.

Örön ympärillä levittäytyy kaunis meriluonto. Taivaanrannassa kuvan vasemmassa laidassa pilkistää Bengtskärin majakan torni.